

Seznam pramenů a literatury

Instituce uchovávající písemné a tištěné prameny

AMB = Archiv města Brna

MZA = Moravský zemský archiv v Brně

MZK = Moravská zemská knihovna v Brně

Literatura včetně starých tisků a pramenných edic

Jiří ADÁMEK, *Odraz obléhání města Brna Švédy v roce 1645 v moravských archivech*, in: Jan Skutil (ed.), *Morava a Brno na sklonku třicetileté války*, Praha – Brno 1995, s. 34–44.

Jiří ADÁMEK, *Odraz švédského obležení v archiváliích města Brna*, in: František Zřídka Veselý – Václav Peša (edd.), *Brno mezi městy střední Evropy*, Brno 1983, s. 204–208.

Bohumil BAĎURA und Koll. (edd.), *Documenta Bohemica bellum tricennale illustrantia VI. Der große Kampf um die Vormacht in Europa. Die Rolle Schwedens und Frankreichs. Quellen zur Geschichte des Dreißigjährigen Krieges 1635–1643*, Praha 1978.

Pavel BALCÁREK, *Brno versus Olomouc. O primát hlavního města Moravy – Pod Špilberkem proti Švédům. Statečný velitel města Ludvík Raduit de Souches*, Brno 1993.

Pavel BALCÁREK, *Ludvík Raduit de Souches, hrdinný obránce Brna proti Švédům. K 330. výročí úmrtí*, *Vlastivědný věstník moravský* 64, 2012, s. 313–322.

Pavel BALCÁREK, *Obléhání Brna Švédy v roce 1645 zejména ve světle pramenů Vatikánského archivu*, in: Jan Skutil (ed.), *Morava a Brno na sklonku třicetileté války*, Praha – Brno 1995, s. 22–33.

Pavel BALCÁREK, *Papežské vojsko na Moravě v letech 1621–1623*, *Acta universitatis Palackianae Olomucensis. Facultas philosophica. Historica* 31, 2002, s. 127–142.

Pavel BALCÁREK, *Ve víru třicetileté války. Politikové, kondotiéři, rebelové a mučedníci v zemích Koruny české*, České Budějovice 2011.

Rostislav BARTOCHA, *Svár Olomouce s Brnem*, *Sborník Matice moravské* 85, 1966, s. 140–146.

Zdeněk BRANDL – Josef PETRÁŇ (edd.), *K 350. výročí bitvy u Jankova 1645–1995* (= *Sborník vlastivědných prací z Podblanicka* 35), Benešov 1995.

Berthold BRETHERL, *Der Vertheidigungskampf der Stadt Brünn gegen die Schweden 1645*, Brünn 1895 (2. vydání).

Berthold BRETHERL, *Die Pfarrkirche St. Jakob in Brünn*, Brünn 1901.

- Berthold BRETHER, *Ein neuer Bericht über die Belagerung der Stadt Brünn durch die Schweden im Jahre 1645*, Zeitschrift des Vereines für die Geschichte Mährens und Schlesiens 3, 1899, s. 1–55.
- Berthold BRETHER (ed.), *Urkunden, Briefe und Actenstücke zur Geschichte der Belagerung der Stadt Brünn durch die Schweden in den Jahren 1643 und 1645*, Brünn 1895.
- Peter BROUCEK, *Biographie des Louis Raduit de Souches*, in: Jan Skutil (ed.), *Morava a Brno na sklonku třicetileté války*, Praha – Brno 1995, s. 62–69.
- Peter BROUCEK, *Die Bedrohung Wiens durch die Schweden im Jahre 1645*, Jahrbuch des Vereins für Geschichte der Stadt Wien 26, 1970, s. 120–165.
- Peter BROUCEK, *Louis Raduit de Souches, kaiserlicher Feldmarschall*, in: Jahrbuch der Heraldisch-Genealogischen Gesellschaft „Adler“ 1971–1973 III/8, Wien 1973, s. 123–136.
- Vladimír BURIAN, *Účast Brna na českém povstání a jeho potrestání*, Brno v minulosti a dnes 6, 1964, s. 87–117.
- Vladimír BURIAN, *Vývoj náboženských poměrů v Brně 1570–1618*, Brno 1948.
- Tomáš ČERNUŠÁK, *Papežské vojsko v českých zemích v letech 1621–1622 v kontextu mezinárodní diplomacie*, in: Pavel Marek – Anna Nováková (edd.), *Karel Bonaventura Buquoy a jeho doba*, České Budějovice 2022, s. 31–41.
- Vojtěch DANGL, *Bethlen proti Habsburkům*, Praha 1992.
- Martin DEUTSCH, *Ctihodný Martin Středa SJ (1587–1649)*, in: Jiří Hanuš (ed.), *Město a jeho symboly*, Brno 2021, s. 39–50.
- František DOSTÁL, *Valašská povstání za třicetileté války (1621–1644). Ze zápasů východomoravského lidu*, Praha 1956.
- František DOSTÁL, *Valašská povstání 1620/1644. Z bojů východomoravského venkovského lidu pod jménem Valachů*, Vsetín 1966.
- Jaroslav DŘÍMAL, *Zemský dům v Brně*, Brno 1947.
- Jaroslav DŘÍMAL – Václav PEŠA (edd.), *Dějiny města Brna I*, Brno 1969.
- Beda DUDÍK, *Schweden in Böhmen und Mähren 1640–1650*, Wien 1879.
- Heinz DUCHHARDT, *1648 – Das Jahr der Schlagzeilen. Europa zwischen Krise und Aufbruch*, Köln – Weimar – Wien 2015.
- Christian d'ELVERT, *Die Schweden vor Brünn. Ein Abschnitt des dreißigjährigen Krieges. Zur Jubel-Feier der Vertheidigung Brünns gegen die Schweden vor zwei hundert Jahren*, Brünn 1845.
- Christian Ritter d'ELVERT, *Beiträge zur Geschichte der böhmischen Länder, insbesondere Mährens, im siebzehnten Jahrhunderte III* (= Schriften der historisch-statistischen Sektion der k. k. mähr.-schles. Gesellschaft zur Beförderung des Ackerbaues, der Natur- und Landeskunde XXII), Brünn 1875.
- Christian Ritter d'ELVERT, *Beiträge zur Geschichte der Rebellion, Reformation, des dreißigjährigen Krieges und der Neugestaltung Mährens im siebzehnten Jahrhunderte* (= Schriften der historisch-statistischen Sektion der k. k. mähr.-schles. Gesellschaft zur Beförderung des Ackerbaues, der Natur- und Landeskunde XVI), Brünn 1867.

- Christian Ritter d'ELVERT, *Die Kaiser- oder königl. Richter in den k. Städten Mährens*, Notizen-Blatt der historisch-statistischen Section der kais. königl. mährisch-schlesischen Gesellschaft zur Beförderung des Ackerbaues, der Natur- und Landeskunde 1877, Nr. 8, s. 59–63.
- Christian Ritter d'ELVERT – Vincenz BRANDL, *Die Belagerung der Burg Pernstein durch die Schweden im Jahre 1645*, Notizen-Blatt der historisch-statistischen Section der k. k. mährischen Gesellschaft zur Beförderung der Landwirtschaft, der Natur- und Landeskunde 1895, Nr. 7, s. 53–55.
- Peter ENGLUND, *Nepokojná léta. Historie třicetileté války*, Praha 2000.
- Olga ERHARTOVÁ, *Když Brno dobývali Švédové. Bibliograficko-informační text*, Brno 1995.
- Vlasta FIALOVÁ, *Václav Bítovský a Bohunka z Víckova*, Naše Valašsko 4, 1937–1938, s. 165–179.
- Franz Joseph Theodor FRANZKY, *Bürgertreue. Versuch einer Geschichte von dem tapfern und patriotischen Verhalten der Bürger Brünns und ihrer Vereinigung in ein Bürgerkorps vom Jahre 1421 bis auf gegenwärtige Zeiten*, Brünn 1798.
- Jiří HANÁČEK, *Obléhání Brna Švédy r. 1645 a nobilitace s tím spojené*, Heraldická ročenka 1986, s. 3–42.
- Václav HANÁK, *Smrt plukovníka Kallenberga*, Forum Brunense 1995–1996, s. 159–166.
- Václav HANÁK – Irena LOSKOTOVÁ, *Švédský zákop před Brnem*, Forum Brunense 1995–1996, s. 143–152.
- Jan HERBEN, *Brněnský sněm v květnu r. 1619*, Sborník historický 1, 1883, s. 176–199.
- Zdeňka HLEDÍKOVÁ – Jan JANÁK – Jan DOBEŠ, *Dějiny správy v českých zemích od počátků státu po současnost*, Praha 2005.
- Zdeněk HOJDA, *Literatura a edice pramenů o bitvě u Jankova*, Sborník vlastivědných prací z Podblanicka 16, 1975, s. 287–293.
- František HRUBÝ, *Ladislav Velen z Žerotína*, Praha 1930.
- František HRUBÝ (ed.), *Moravské korespondence a akta z let 1620–1636 I. 1620–1624*, Brno 1934.
- František HRUBÝ, *Pád českého povstání na Moravě r. 1620*, Český časopis historický 29, 1923, s. 71–120, 358–388.
- Jana HUBKOVÁ, *Fridrich Falcký v zrcadle letákové publicistiky. Letáky jako pramen k vývoji a vnímání české otázky v letech 1619–1632*, Praha 2010.
- Rudolf HURT, *Ke sporu Olomouce s Brnem o primát*, in: *Vlastivěda střední a severní Moravy II*, Olomouc 1933, s. 71–82.
- Libor JAN, *Obléhání hradu Pernštejna v roce 1645*, Brno 1995.
- Josef JANÁČEK, *Valdštejn a jeho doba*, Praha 1978.
- Josef JANÁČEK, *Valdštejnova pomsta. List z dějin bělohorské Moravy*, Praha 1992.
- Clemens JANETSCHKEK, *Das Augustinerstift St. Thomas in Brünn während des dreißigjährigen Krieges*, Zeitschrift des Vereines für die Geschichte Mährens und Schlesiens 1, 1897, Heft 3, s. 1–23.
- Dalibor JANIŠ, *Třicetiletá válka a valašská povstání*, in: David Valůšek a kol., *Hvozdná 1446–2016. Kapitoly z dějin obce*, Hvozdná 2016, s. 25–35.

- Hana JORDÁNKOVÁ – Vladimír MAŇAS (edd.), *Jezuité a Brno. Sociální a kulturní interakce koleje a města (1578–1773)*, Brno 2013.
- Hana JORDÁNKOVÁ – Ludmila SULITKOVÁ, *Brněnská městská kancelář v předbělohorském období (Prosopografická a diplomatická studie)*, Sborník archivních prací 45, 1995, s. 291–510.
- Hana JORDÁNKOVÁ – Ludmila SULITKOVÁ, *Předbělohorské Brno. Hospodářský potenciál města a sociální situace jeho obyvatel*, Brno 2020.
- František KAMENÍČEK, *Zemské sněmy a sjezdy moravské. Jejich složení, obor působnosti a význam. Od nastoupení na trůn krále Ferdinanda I. až po vydání Obnoveného zřízení zemského (1526–1628) II*, Brno 1902.
- František KAMENÍČEK, *Zemské sněmy a sjezdy moravské. Jejich složení, obor působnosti a význam. Od nastoupení na trůn krále Ferdinanda I. až po vydání Obnoveného zřízení zemského (1526–1628) III*, Brno 1905.
- Tomáš KNOZ, *Pobělohorské konfiskace. Moravský průběh, střeoevropské souvislosti, obecné aspekty*, Brno 2006.
- Tomáš KOCH, *Jankow 1645*, Týnec nad Sázavou 2014.
- Josef KOLÁČEK, *Martin Středa*, Český Těšín 1992.
- Polykarp KOLLER, *Die Belagerung von Brünn durch die Schweden im Jahre 1645. Das denkwürdigste Jahr aus Brünns Vorzeit. Ein historischer Versuch*, Brünn 1845.
- Milan KOPECKÝ, *Život a dílo Martina Středy*, in: Jan Skutil (ed.), *Morava a Brno na sklonku třicetileté války*, Praha – Brno 1995, s. 139–152.
- Miroslav KOUDELA, *Za třicetileté války*, in: Jindřich Schulz (ed.), *Dějiny Olomouce I*, Olomouc 2009, s. 333–367.
- Miroslav KOUDELA – Zdeněk KAŠPAR, *Švédové v Olomouci (1642–1650)*, Praha 1993.
- Jiří KROUPA – Michaela ŠEFERISOVÁ LOUDOVÁ – Ondřej JAKUBEC, *Chrám sv. Jakuba*, in: Jiří Kroupa (ed.), *Dějiny Brna VII. Uměleckohistorické památky. Historické jádro*, Brno 2015, s. 257–305.
- Vladimír KUPKA, *Stavitelé, obránci a dobyvatelé pevností*, Praha 2005.
- Vladimír KUPKA – Vladimír ČTVERÁK – Tomáš DURDÍK – Michal LUTOVSKÝ – Eduard STEHLÍK, *Pevnosti a opevnění v Čechách, na Moravě a ve Slezsku*, Praha 2002 (2. vydání).
- David LIŠKA, *Moravský rytíř Václav Bítovský z Bítova. K 370. výročí smrti na popravním lešení v Brně*, *Vlastivědný věstník moravský* 50, 1998, s. 358–365; *Vlastivědný věstník moravský* 51, 1999, s. 58–67.
- Irena LOSKOTOVÁ, *Keramika ze švédského zákopu před Brnem*, *Archaeologia historica* 22, 1997, s. 309–313.
- Johannes Petrus LOTICHIUS, *Theatri Europaei fünffter Theil, das ist Außführliche Beschreibung aller denckwürdigen Geschichten, die sich in Europa, als Hoch- und Nider-Teutschland, Franckreich, Hispanien, Italien, Groß-Britannien, Dännenmarck, Schweden, Polen, Moscau, Böhmen, Hungarn, Siebenbürgen, Wallachey, Moldau, in der Türckey und Barbarey, im weltlichen Regiment und Kriegswesen, sonderlich denen, zwischen mehrentheils kriegenden Partheyen nacher Münster*

- und Oßnabrück angesetzt, bißhero gepflogenen General-Friedens-Tractaten, vom Jahr 1643 biß in gegenwärtiges 1647 Jahr, allerseits begeben und verlauffen, Franckfurt am Mayn MDCXLVII.*
- František MATĚJEK, *Morava za třicetileté války*, Praha 1992.
- František MATĚJEK, *Švédové na Moravě za třicetileté války I*, Časopis Moravského muzea – vědy společenské 73, 1988, s. 127–161.
- Václav MATOUŠEK – Tereza BLAŽKOVÁ, *Plány obléhání Brna v roce 1645 ve světle mezioborového studia*, Archeologie ve středních Čechách 15, 2011, s. 609–621.
- Aleš NAVRÁTIL, *Vývoj vnějšího opevnění Špilberku – výsledky archeologických výzkumů 2010–2013*, Svorník 11, 2013, s. 71–77.
- Bohumír NĚMČÍK, *Švédové před Brnem 1645*, Brno 1995.
- Václav NEŠPOR, *Dějiny města Olomouce*, Olomouc 1998 (2. vydání).
- Anna NOVÁKOVÁ, „Kata značí španělské mé jméno, však chci katem zůstat neproměnnou nepřátelům vládce.“ (Nejen) životní osudy španělského šlechtice Guillerma Verduga, in: Pavel Marek – Anna Nováková (edd.), *Karel Bonaventura Buquoy a jeho doba*, České Budějovice 2022, s. 148–158.
- Jiří NOVOTNÝ, *Události ze života P. Martina Středy SJ*, Olomouc 2007.
- Jenny ÖHMAN, *Johan Banér – Lennart Torstensson – Hans Christoph Königsmarck: Drei Feldherren in schwedischen Diensten*, Bohemiae Occidentalis historica 5, 2019, s. 123–133.
- Antonín OKÁČ, *K hospodářským poměrům v Brně za českého povstání*, Vlastivědný věstník moravský 8, 1953, s. 98–101.
- Sverker OREDSSON, *Gustav Adolf, Lennart Torstensson und der Dreißigjährige Krieg in der schwedischen Geschichtstradition*, in: Jan Skutil (ed.), *Morava a Brno na sklonku třicetileté války*, Praha – Brno 1995, s. 99–105.
- Růžena OSTRÁ, *Leták o vině jezuitů na požáru města Brna v květnu roku 1619*, Vlastivědný věstník moravský 29, 1977, s. 77–82.
- Karel OTÝPKA, *P. Martin Středa, jeden z obhájců Brna roku 1645*, Brno 1945.
- Josef POLIŠENSKÝ, *Třicetiletá válka a evropské krize 17. století*, Praha 1970.
- Bernhard von POTEN, *Mortaigne, Kaspar Kornelius de Potelles*, in: Allgemeine Deutsche Biographie XXII. Mirus – von Münchhausen, Leipzig 1885, s. 339–340.
- Bernhard von POTEN, *Souches, Ludwig Raduit de*, in: Allgemeine Deutsche Biographie XXXIV. Senckenberg–Spainart, Leipzig 1892, s. 698–700.
- Vítězslav PRCHAL, *Sázka na nejistou kartu. Armádní služba a sociální úpadek Raduitů de Souches na přelomu 17. a 18. století*, Theatrum historiae 18, 2016, s. 113–151.
- Jaroslav PROKEŠ, *Několik příspěvků k moravským dějinám po bitvě na Bílé hoře*, Časopis Matice moravské 48, 1924, s. 63–124.
- Relatione dell'assedio di Bruna e della fortezza di Spilberg, attaccata da Torstenson generale dell'armi di Svezia del 1645 e difesa da Ludovico Raduigo di Souches, governatore di Bruna*, Vienna MDCLXXII.
- Antonín REZEK, *Děje Čech a Moravy za Ferdinanda III. až do konce třicetileté války (1637–1648)*, Praha 1890.

- Wilhelm SCHRAM, *Ein Buch für jeden Brünner I*, Brünn 1901.
- Václav SCHULZ, *Příspěvky k dějinám moru v zemích českých z let 1531–1746*, Praha 1902.
- Jan SKUTIL (ed.), *Morava a Brno na sklonku třicetileté války*, Praha – Brno 1995.
- Lukáš SLÁMA, *Bitva u Jankova 6. 3. 1645*, České Budějovice 2022.
- Bohumír SMUTNÝ, *Rodinný archiv Raduitů de Souches a písemnosti maršála Ludvíka Raduita de Souches v Moravském zemském archivu v Brně*, in: Jan Skutil (ed.), *Morava a Brno na sklonku třicetileté války*, Praha – Brno 1995, s. 45–48.
- Josef STEJSKAL, *Účast brněnských měšťanů ve správě financí moravských direktorů*, *Brno v minulosti a dnes* 9, 1970, s. 116–128.
- Tomáš STERNECK, *Brünn im 30jährigen Krieg (1618–1648): vom protestantischen „Rebellen-nest“ zur katholischen „Heldengemeinde“*, *Blätter für deutsche Landesgeschichte* 154, 2018, s. 487–548.
- Tomáš STERNECK, *Cui bono? Črta z pobělohorského Brna*, in: Hana Jordánková (ed.), *Alis volat propriis*. Sborník příspěvků k životnímu jubileu Ludmily Sulitkové, Brno 2016, s. 341–353.
- Tomáš STERNECK, *Dva prameny k dějinám Brna z první poloviny třicetileté války*, *Brno v minulosti a dnes* 25, 2012, s. 117–164.
- Tomáš STERNECK, „*Chtějí krchov, by pak třebas na několiko zámkuov zamčen byl, mocně odevřiti a to mrtvé tělo sami pochovati*“ (*Pohřby v konfesijně rozděleném prostředí na příkladu předbělohorského Brna*), in: Martin Holý – Jiří Mikulec (edd.), *Církev a smrt. Institucionalizace smrti v raném novověku*, Praha 2007, s. 79–113.
- Tomáš STERNECK, *Inventář špilberské munice z doby před švédskými vpády na Moravu (K obrany-schopnosti brněnského hradu za třicetileté války)*, *Brno v minulosti a dnes* 29, 2016, s. 77–97.
- Tomáš STERNECK, *Jakub Kunek z Rosenthalu a jeho analistické záznamy*, *Brno v minulosti a dnes* 19, 2006, s. 351–390.
- Tomáš STERNECK, *Kšaft prohrávajícího vítěze. Poslední vůle brněnského císařského rychtáře Václava Columbana z Hochdamu*, in: Lukáš Führer – Ivana Musilová – Josef Voborný – Radana Červená (edd.), *Datum per manus. Přátelé, kolegové a žáci Zbyňku Svitákovi k 60. narozeninám*, Brno 2015, s. 349–375.
- Tomáš STERNECK, *Město, válka a daně. Brno v moravském berním systému za dlouhé války s Vysokou Portou (1593–1606)*, Praha 2006.
- Tomáš STERNECK, *Popravy Valachů v Brně za třicetileté války*, *Brno v minulosti a dnes* 35, 2022, s. 95–119.
- Tomáš STERNECK, „*Přidává se jařmo k jařmu*“. *Dvacátá léta 17. století a obyvatelé Brna*, *Opera historica* 22, 2021, s. 354–374.
- Tomáš STERNECK, *Soumrak „zlaté doby“ moravských měst. Dlouhá válka s Turky (1593–1606) a zeměpanská města v markrabství*, in: Jiří Mitáček (ed.), *Královská města v životě země moravské*, Brno 2012, s. 129–142.
- Bedřich ŠINDELÁŘ, *Vestfálský mír a česká otázka*, Praha 1968.

- Marta ŠRÁMKOVÁ, *Odras švédského obléhání Brna v pověstech*, Forum Brunense 1995–1996, s. 167–170.
- František ŠUJAN, *Dějepis Brna*, Brno 1928 (2. vydání).
- František ŠUJAN, *Švédové u Brna roku 1645*, Brno 1898 (2. vydání).
- Václav ŠUSTR, *Bitva u Jankova 1645*, Votice 1994.
- Jan TENORA, *Seznam škod kapituly brněnské po dvojím obležení Brna od Švédů*, Časopis pro dějiny venkova 13, 1926, s. 32–42.
- Jan TENORA, *Život sluhy Božího P. Martina Středy z Tovaryšstva Ježíšova*, Brno 1898.
- Karel TIEFTRUNK (ed.), *Pavla Skály ze Zhoře Historie česká od r. 1602 do r. 1623 III. 1619 až do března 1620*, Praha 1867.
- Karel TIEFTRUNK (ed.), *Pavla Skály ze Zhoře Historie česká od r. 1602 do r. 1623 V. Od r. 1621 až do r. 1623*, Praha 1870.
- Miroslav TOEGEL, *Bitva u Jankova – rozklad císařské armády a politiky*, Folia Historica Bohemica 2, 1980, s. 283–309.
- Miroslav TOEGEL und Koll. (edd.), *Documenta Bohemica bellum tricennale illustrantia V. Der schwedische Krieg und Wallensteins Ende. Quellen zur Geschichte der Kriegereignisse der Jahre 1630–1635*, Praha 1977.
- Miroslav TOEGEL und Koll. (edd.), *Documenta Bohemica bellum tricennale illustrantia VII. Der Kampf um den besten Frieden. Quellen zur Geschichte des Dreißigjährigen Krieges zur Zeit der Friedensverhandlungen von Westfalen und der Ratifizierung des Friedens 1643–1649*, Praha 1981.
- Attila TÓZSA-RIGÓ, *Brünn, 1645: Egy ostromlott város a harmincéves háború idején*, Gesta. Fiatal miskolci történészek folyóirata 19, 2022, s. 32–49.
- Gustav TRAUTENBERGER, *Die Chronik der Landeshauptstadt Brünn III. Von Karl V. bis Ende des 17. Jahrhunderts*, Brünn 1896.
- Miloslav TRMAČ, *Jean Louis Raduit de Souches, úspěšný obhájce Brna proti Švédům, jeho původ, potomci a dědicové na Moravě*, Listy Genealogické a heraldické společnosti v Praze – Acta genealogica ac heraldica 4, 1976–1977, č. 2, s. 33–41.
- Miloslav TRMAČ, *Maršál J. L. Raduit de Souches a Znojensko*, Znojmo 1992.
- Dušan UHLÍŘ, *Brněnský pitaval*, Brno 1992.
- Libuše URBÁNKOVÁ (ed.), *Povstání na Moravě v roce 1619. Z korespondence moravských direktorů*, Praha 1979.
- Libuše URBÁNKOVÁ-HRUBÁ, *Zadlužení moravských královských měst po Bílé hoře (Příspěvek k finanční situaci královských měst na Moravě v letech 1624–1625)*, Časopis Matice moravské 80, 1961, s. 248–266.
- Vladimír USTOHAL – Karel STRÁNSKÝ, *Švédské bronzové střely na Špilberk*, Forum Brunense 1995–1996, s. 153–157.
- Josef VÁLKA, *Dějiny Moravy II. Morava reformace, renesance a baroka*, Brno 1996.
- Jiří VANĚK, *Hrad Špilberk*, in: Jiří Kroupa (ed.), *Dějiny Brna VII. Uměleckohistorické památky. Historické jádro*, Brno 2015, s. 115–192.

- Jiří VANĚK, *Posádka špilberské pevnosti ve světle svatojakubských matrik 1645–1750 I*, Forum Brunense 2011, s. 25–53.
- Jiří VANĚK, *Posádka špilberské pevnosti ve světle svatojakubských matrik 1645–1750 II*, Forum Brunense 2012, s. 7–51.
- Jiří VANĚK, *Pozůstalost velitele Špilberku plukovníka Ogilvyho z roku 1661 (k 350. výročí jeho úmrtí)*, Forum Brunense 2011, s. 7–24.
- Jiří VANĚK, *Velitelé špilberské pevnosti v letech 1645–1750*, Forum Brunense 2007, s. 37–53.
- Jiří VANĚK, *Výzbroj a obranyschopnost Špilberku a Brna před 350 lety (1658)*, Forum Brunense 2008, s. 101–108.
- Rostislav VERMOUZEK, *Brněnské kolo. K 355. výročí symbolu města Brna*, Vlastivědný věstník moravský 43, 1991, s. 428–441.
- Jiřina VESELÁ – Martin REISSNER, *Den Brna: 15. srpen. Památný den konce švédského obléhání Brna a Nanebevzetí Panny Marie roku 1645*, Brno 2006 (3. vydání).
- Siegrid WESTPHAL, *Der Westfälische Frieden*, München 2015.
- Petra ZELENKOVÁ, „*Protegam Urbem istam*“ („*Budu štítem tomuto městu*“). *Panna Marie a pater Martin Středa jako ochránci Brna na dvou augsburských mědirytinách ze 17. století*, in: Jiří Kroupa – Michaela Šeferisová Loudová – Lubomír Konečný (edd.), *Orbis atrium. K jubileu Lubomíra Slavíčka*, Brno 2009 s. 341–351.
- Jan ŽUPANIČ, *Brno a Praha. Nobilitace obránců české a moravské metropole v kontextu proměny městských elit druhé poloviny 17. století*, Sborník archivních prací 66, 2016, s. 259–325.